

W majowym numerze „Biuletynu WIL” przyjrzymy się wymogom, jakim musi czynić zadość regulamin organizacyjny. Nie wszystkie osoby prowadzące działalność leczniczą zdają sobie sprawę, że obowiązek ustalenia takiego regulaminu spoczywa nie tylko na większych placówkach, lecz także na wszystkich „podmiotach wykonujących działalność leczniczą”. Oznacza to, że dotyczy on zarówno podmiotów leczniczych (w tym SPZOZ-ów i wcześniejszych NZOZ-ów), jak i indywidualnych oraz grupowych praktyk lekarskich.

Regulamin organizacyjny ma określać sprawy dotyczące sposobu i warunków udzielania świadczeń zdrowotnych przez dany podmiot wykonujący działalność leczniczą, nieuregulowane w ustawie lub statucie. Zatem w regulaminie nie ma potrzeby dublowania regulacji ustawowych ani statutowych. W świetle obowiązujących przepisów obowiązek utworzenia statutu mają jedynie podmioty lecznicze niebędące przedsiębiorcami.

Prawo w pigułce

PAWELCZYK
KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Bartosz Pawelczyk
radca prawny

e-mail: b.pawelczyk@kancelaria-pawelczyk.pl

Regulamin organizacyjny w podmiocie wykonującym działalność leczniczą

Zakres spraw, które mogą zostać określone w regulaminie organizacyjnym, jest zatem szeroki, choć z założenia odnosi się głównie do sfery medycznej, a w dużo mniejszym stopniu do kwestii organizacyjnych i administracyjnych. Katalog zagadnień, które mają być w regulaminie ujęte, ma charakter otwarty, jednak powinny w nim zostać uregulowane co najmniej następujące kwestie:

- 1) firma albo nazwa podmiotu,
- 2) cele i zadania podmiotu,
- 3) struktura organizacyjna przedsiębiorstwa podmiotu,
- 4) rodzaj działalności leczniczej oraz zakres udzielanych świadczeń zdrowotnych,
- 5) miejsce udzielania świadczeń zdrowotnych,

- 6) przebieg procesu udzielania świadczeń zdrowotnych z zapewnieniem właściwej dostępności i jakości tych świadczeń w jednostkach lub komórkach organizacyjnych przedsiębiorstwa podmiotu,
- 7) organizacja i zadania poszczególnych jednostek lub komórek organizacyjnych przedsiębiorstwa podmiotu oraz warunki współdziałania tych jednostek lub komórek w celu zapewnienia sprawnego i efektywnego funkcjonowania podmiotu pod względem diagnostyczno-leczniczym, pielęgnacyjnym, rehabilitacyjnym i administracyjno-gospodarczym,
- 8) warunki współdziałania z innymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą w zakresie zapewnienia pra-

widłości diagnostyki, leczenia, pielęgnacji i rehabilitacji pacjentów oraz ciągłości przebiegu procesu udzielania świadczeń zdrowotnych,

- 9) wysokość opłaty za udostępnienie dokumentacji medycznej ustalonej w sposób określony w art. 28 ust. 4 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta,
- 10) organizacja procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w wypadku pobierania opłat,
- 11) wysokość opłaty za przechowywanie zwłok pacjenta przez okres dłuższy niż 72 godziny od osób lub instytucji uprawnionych do pochowania zwłok na podstawie ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz od podmiotów, na których zlecenie przechowuje się zwłoki w związku z toczącym się postępowaniem karnym,
- 12) wysokość opłat za świadczenia zdrowotne, które mogą być, zgodnie z przepisami ustawy lub przepisami odrębnymi, udzielane za częściową albo całkowitą odpłatnością,
- 13) sposób kierowania jednostkami lub komórkami organizacyjnymi przedsiębiorstwa podmiotu.

Nie sposób w tym miejscu szczegółowo omówić wszystkich elementów regulaminu. Warto jednak uczynić uwagę o charakterze zasadniczym, że wiele z powyższych wymaganych elementów określono w sposób mało precyzyjny, w tym poprzez

posługiwanie się pojęciami niemającymi ustawowych definicji. Nie ma na przykład w ustawie jednoznacznej definicji „zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych” czy „miejsca udzielania świadczeń zdrowotnych”. Z kolei wynikający z punktu 8 wymóg określenia warunków współdziałania z innymi podmiotami może nie mieć przełożenia na praktykę, bowiem prawnych możliwości wymuszenia na innym podmiocie współdziałania w celu zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń.

W świetle tych spostrzeżeń należy zauważyć, że podmiot ustalający treść regulaminu ma w tym zakresie dość znaczną swobodę, przy czym – w celu uczynienia zadość wymogom ustawowym – najważniejsze jest, by wszystkie powyższe elementy regulaminu zostały w nim zawarte.

Pewne informacje zawarte w regulaminie muszą zostać podane do wiadomości pacjentów: mowa o kwestiach wskazanych w punktach 9, 11 i 12. Wiadomości te podaje się do wiadomości pacjentów „w sposób zwyczajowo przyjęty” – w praktyce najczęściej dokonuje się tego poprzez wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych lub przez ich zamieszczenie na stronie internetowej podmiotu.

Regulamin jest ustalany przez kierownika podmiotu wykonującego działalność leczniczą. W związku z tym, że w praktykach zawodowych nie funkcjonuje kierownik, należy przyjąć, że w tego typu

podmiotach powinien być on ustalony przez osobę prowadzącą praktykę.

W regulaminach praktyk zawodowych nie określa się kwestii, o których mowa w punktach 3, 6–8, 11 i 13. Co do podmiotów prowadzących działalność w rodzaju świadczenia ambulatoryjne – w ich regulaminach nie określa się wysokości opłat, o których mowa w punkcie 11.

Należy zauważyć, że wymogi dotyczące regulaminu organizacyjnego różnią się od wymogów, którym miał odpowiadać regulamin porządkowy na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Konieczne jest zatem przyjęcie nowych regulaminów, dostosowanych do aktualnie obowiązujących wymogów.

Wprawdzie kontrole w zakresie ustalenia regulaminu w podmiocie wykonującym działalność leczniczą nie zdarzają się tak często, jak te dokonywane przez NFZ, tym niemniej trzeba pamiętać, że są one możliwe, a do ich przeprowadzania uprawniony jest w szczególności organ prowadzący rejestr (wojewoda lub okręgowa rada lekarska). W razie uchybienia temu obowiązkowi organ ten może w ramach zaleceń pokontrolnych nakazać stworzenie prawidłowego regulaminu, a niewykonanie tychże zaleceń może prowadzić – przynajmniej teoretycznie – nawet do wykreślenia danego podmiotu z rejestru.

Podstawa prawna: art. 23, 24, 108, 111 i 112 Ustawy z 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 217).